

Fotografia, art i realitat

Ja fa molts anys que s'ha assumit que la fotografia és un recurrent recurs plàstic. Un més. I aquest fet no fa altra cosa que enriquir el panorama artístic, que sobreviu quotidianament entre la tècnica científica i l'evidència dels fenòmens naturals.

La fotografia sempre ha estat una tècnica privilegiada. El més semblant a la realitat aparent i el paral·lel més fidel i precís a allò que el sentit primordial, la vista, copsa. El paradigma de la igualació. Una tècnica que permet la còpia, la rèplica i l'equivalència.

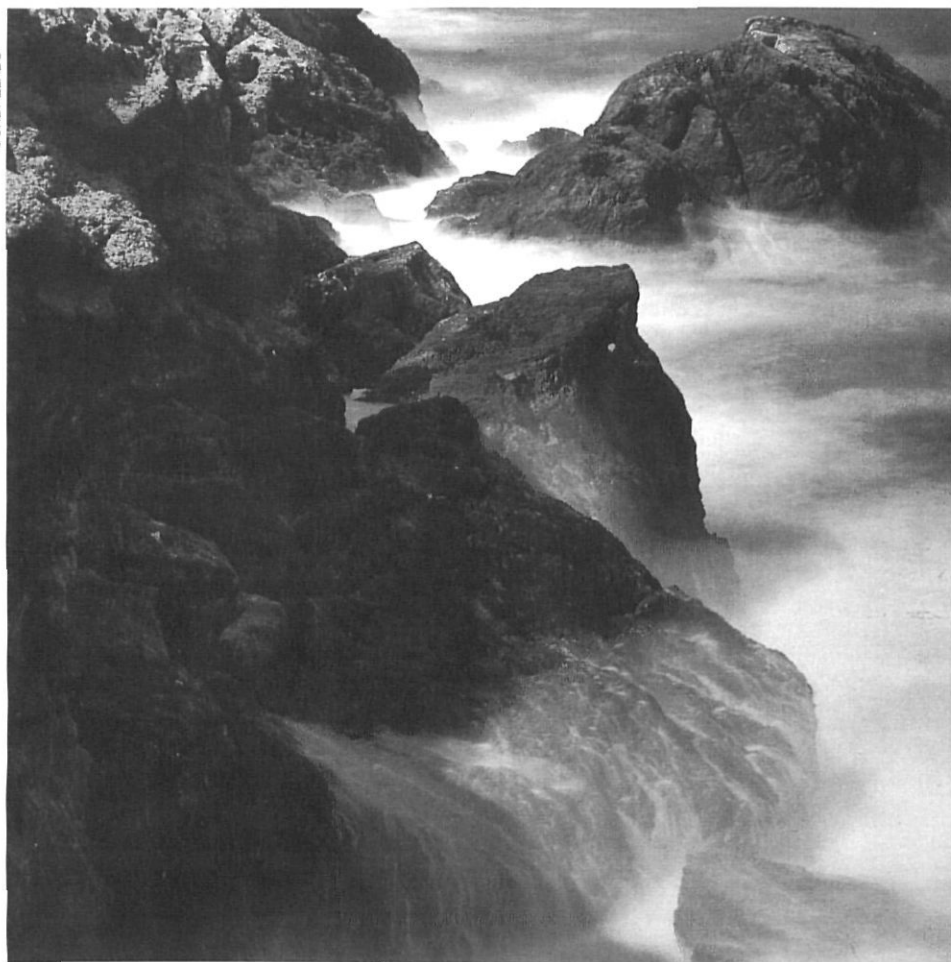
Des dels inicis de la història de la representació, l'home ha cercat múltiples mètodes d'igualació i captació de la realitat, de la naturalesa, dels objectes, de les coses creades, però també de les aparences i de les ombres. I la evolució de la fotografia ha ajudat molt en aquest llarg camí.

Amb tot, no s'ha perfilat com a pionera o preferida, sinó que ha avançat paral·lela al comportament heterogeni de l'art contemporani. No ha substituït la pintura naturalista, tal com s'havia temut durant molt temps, sinó que el seu llenguatge també ha fet aportacions en el camp de l'abstracció.

No val a dir que la fotografia és un art més, com si mereixés un reconeixement que encara té pendent. Aquest seria un debat mal plantejat. La fotografia és una tècnica plàstica a disposició d'un autor. Perquè darrera l'objectiu d'una càmera, hi ha sempre una ment que dirigeix i manipula, com rera el pinzell o rera una acumulació d'objectes disposats en un espai, hi ha una ment que tria i decideix allò que vol representar, sigui quin sigui el mètode aplicat per configurar un procés creatiu.

Podem prendre com a primer exemple d'aquestes afirmacions una de les darreres exposicions de fotografia a Girona: la de Jordi Lladó a la Sala Girona de la Fundació la Caixa (1), molt concorreguda durant les passades Fires de Sant Narcís i que és l'exponent clar d'una orientació manipuladora i personal davant la percepció natural.

JORDI LLADÓ

Què, sinó, ens justifica la «dèria caçadora» de Jordi Lladó a l'aguait d'unes imatges tan poc versemblants del conegut i estimat «Empordà»?

Com podem resoldre la «realitat no fotogràfica» d'aquells cels tan aparentment amanerats per una mà pictòrica d'estil barroc?

I la temerositat d'una finisecular tempesta a la costa mediterrània, digne del tòpic més ideal del Cournailles ple de pirates (que no s'han deixat retratar per l'autor) o de moltes pintures romàntiques i exhuberants del s. XIX?

I la seva relació amb els paisatges surrealistes d'Ernst, gairebé gal·làctics?... No cal insistir.

Llàstima de l'anell del Bisbe (l'omnipresent i objectiu coronament del Montgrí) que ens resitua a casa nostra, després d'haver passat una agradable estona molt més lluny del territori empordanès.

D'altres exemples de la complicitat entre el fet artístic i el llenguatge fotogràfic els trobem reunits a l'exposició col·lectiva «Objectius de Girona» que ha organitzat el Museu d'Art (2). És una mostra de temàtica lliure i plantejaments individuals. L'obra de les set persones que hi participen no conflueix sinó en la utilització comuna d'una tècnica, que en aquest cas ens fa descobrir set subtècniques o subtendències d'enfocar la realitat.

Les imatges de Josep Capellà són natures mortes animades amb

peixos de la mar fora de l'aigua, configurant composicions especialment pictòriques. Jordi S. Carrera allarga els metres reals d'ocupació del paisatge urbà de la nostra ciutat, suggerint alternatives molt creatives, però poc pràctiques, a la configuració urbanística local. Joan Comalat, en aquesta ocasió, s'apunta als paràmetres resolutius de la tècnica del *collage*. Carles Mitjà ens alligona, que sempre és

feta amb dues icones multiplicades (el Sagrat Cor i el Crist del Sagrat Cor) i un joc de llum artificial que replantegen el concepte del reliquiari tradicional: imatges reals per a simbologies que perviuen. Joaquim Puigvert, en la línia de la fotografia documental on el color i la llum conformen les qualitats estètiques a valorar. I Claudi Valentí reprèn també el llenguatge documental per captar la nostàlgia i la sublim bellesa d'un espai arquitectònic: un asil d'avis abandonat.

Qualsevol d'aquests exemples fotogràfics connecta amb fets o objectes reals, però no n'hi ha cap que sigui només la reproducció, la interpretació, o l'objecte en si. Perquè no hi només la realitat que veiem. La fotografia (en tant que imatge impressionada en un paper) ocupa un nou espai, es converteix en un objecte nou d'unes dimensions i característiques concretes i que amb la participació de l'espectador i la seva imaginació evoca noves composicions, sempre progressives.

ANNA CAPELLA

Notes

- 1.- Jordi Lladó, *Efímer Empordà*. Fundació la Caixa, Sala Girona. Octubre-desembre de 1994. Exposició itinerant a Figueres, Roses, Torroella de Montgrí, l'Escaleta, Cassà de la Selva i la Bisbal. Edició de catàleg.
- 2.- *Objectius de Girona*. Museu d'Art. Novembre 94-abril 95. Edició de catàleg.

CLAUDI VALENTÍ

convenient, sobre la simplicitat de recursos d'una càmera estenopeica, implicant-nos en la màgica evidència de la percepció a partir de la llum. Josep M. Oliveras exposa una sola peça